

Дар'я ПОЛГОРОДНИК,
orcid.org/0000-0002-3937-8700

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування
Запорізького національного університету
(Запоріжжя, Україна) polgorodnyk@outlook.com

ЕКОЛІНГВІСТИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ІРЛАНДІЇ

Статтю присвячено аналізу еколінгвістичних умов формування та функціонування англійської мови в Республіці Ірландія. Оскільки мова є відображенням різноманітних геополітичних та соціально-економічних змін і їй неможливо позбавити зовнішнього впливу та контактів з іншими мовними системами, вона постійно змінюється для відображення існуючої дійсності. Еколінгвістичний аналіз співвідносить лінгвістичні дані з ситуацією мовлення і з соціокультурними та соціоекономічними характеристиками мовного суспільства. Особливу значущість мовна екологія має в контексті лінгвокультурного контактування, білінгвізму, та, як наслідок, процесів конвергенції, перемикання кодів, запозичення. У зв'язку з використанням англійської мови як *lingua franca* особливої уваги приділяють варіантам англійської мови. Англійська мова Ірландії сформувалася в результаті тривалої взаємодії автохтонної ірландської мови та привнесеної англійської, в результаті чого утворився унікальний варіант англійської мови з культурно-значущим кельтським компонентом. У процесі дослідження охарактеризовано сучасний стан англійської мови, що функціонує в Республіці Ірландія, за низкою критеріїв (лінгвогеографічний, соціолінгвістичний, лінгвістичний) та вказано історичні умови її формування. Двокомпонентність соціолінгвальної ситуації сприяла зростанню престижу англійської мови та трансформації мовної свідомості її носіїв. Англійська мова Ірландії є континуумом територіальних діалектів, які відрізняються рівнем інкорпорованості автохтонних елементів та престижністю. Мовна політика Ірландії та ірландська мова як ключовий елемент етнічної свідомості мовців привели до активізації кількості ситуацій запозичень. Запозичені слова, як правило, зберігають своє початкове семантичне значення. Характерною особливістю англійської мови Ірландії є функціонування англійських архаїзмів та регіоналізмів. Результати дослідження переконують у значному впливі еколінгвістичного чинника на формування англійської мови Ірландії.

Ключові слова: еколінгвістика, екологія мови, мовний контакт, англійська мова Ірландії, мовна варіативність, запозичення.

Daria POLHORODNYK,

orcid.org/0000-0002-3937-8700

Candidate of Philological Sciences,

Associate Professor at the Department of Foreign Languages for Specific Purposes

Zaporizhzhia National University

(Zaporizhzhia, Ukraine) polgorodnyk@outlook.com

ECOLINGUISTICAL CONDITIONS OF IRISH ENGLISH DEVELOPMENT AND FUNCTIONING

The article discusses the ecolinguistical conditions of the development and functioning of the English language in the Republic of Ireland. Due to the fact that language is a reflection of various geopolitical and socio-economic changes, and it cannot be deprived of external influence and contacts with other language systems, it is constantly changing to reflect reality. Ecolinguistical analysis correlates linguistic data with the situation of speech and with the socio-cultural and socio-economic characteristics of the language society. The ecology of language occupies special significance in the context of linguistic and cultural contact, bilingualism, and, as a consequence, the processes of convergence, code-switching, borrowing. Due to the English language being *lingua franca*, special attention is paid to the variants of the English language. Irish English was formed as a result of long-term interaction of the autochthonous Irish language and the imported English language, resulting in a unique version of the English language with a culturally significant Celtic component. The English language spoken in the Republic of Ireland was analysed with the help of a set of ecolinguistical criteria (linguogeographical, sociolinguistical, linguistical). The historical conditions for the formation of the variant were determined. The two-component sociolinguistical situation contributed to the growth of the prestige of the English language and the transformation of the language consciousness of its speakers. Irish English is a continuum of territorial dialects, which differ in the level of incorporation of autochthonous elements and prestige. The language policy of Ireland and the Irish language as the key component of the ethnic consciousness of the speakers have led to numerous borrowings from Irish. Borrowed lexemes, as a rule, retain their original semantic meaning. A characteristic feature of Irish English is the existence of English archaisms and regionalisms. The results of the research show the significant influence of the ecolinguistical factor on the formation of Irish English.

Key words: ecolinguistics, ecology of language, language contact, Irish English, language variation, borrowing.

Постановка проблеми. У сучасному мовознавстві внаслідок інтенсифікації лінгвокультурного контактування, поживлення інтеграційних процесів та використання англійської мови як мови міжнародного спілкування набувають актуальності питання міждисциплінарного, поліаспектного аналізу ситуацій мовної взаємодії, взаємозв'язку мови, культури й етнічної свідомості. Досліджуючи питання білінгвізації і мультилінгвізації сучасного суспільства, лінгвісти відзначають необхідність врахування як інтралінгвальних, так і естралінгвальних факторів взаємодії. Саме зовнішні чинники, за думкою Е. Шнайдера (Schneider, 2011: 37), є вирішальними, оскільки інтралінгвальні створюють основу для можливих структурних варіантів, тоді як естралінгвальні визначають, який із них буде реалізований. Комплексне дослідження «взаємодії між будь-якою мовою і її середовищем, де під середовищем мається на увазі суспільство, що використовує цю мову в якості одного зі своїх кодів» (Haugen, 2006: 58) виконується в контексті мовної екології. Цей підхід дозволяє досліджувати мову у взаємозв'язку з іншими мовами, які використовуються в певному регіоні (Steffensen and Fill, 2014: 7), а також із самим суспільством (Haugen, 2006: 58).

Отже, дослідження лінгвокультурної взаємодії в контексті мовної екології з приділенням уваги соціолінгвальній ситуації та середовищу функціонування є перспективним.

Аналіз досліджень. Складний характер англійсько-ірландських контактів, примусове поширення та загрозове домінування англійської мови в Ірландії отримали відображення в численних зарубіжних дослідженнях. Наукові розвідки присвячені питанням історії розвитку (Wigger, 2000), сучасному стану англійської мови Ірландії в соціолінгвістичному аспекті (Hickey, 2007b; Wolf, 2007), зокрема проблемі двомовності (Coady, 2001; Kelleher, 2020), явищам інтерференції, перемикання кодів, запозичення (Filppula, 2002). Незважаючи на це, комплексний аналіз багатомовної етнокультурної спільноти з врахуванням еколінгвістичного підходу є актуальним.

Мета статті – аналіз лінгвокультурних особливостей формування та функціонування англійської мови в Республіці Ірландія.

Виклад основного матеріалу. Сучасне середовище функціонування англійської мови в Республіці Ірландія характеризує поліетнічність (Воронцова, 2017; Bianco, 2012) та полілінгвізм (білінгвізм) (Coady, 2001; Kelleher, 2020; Wigger, 2000). Еколінгвістичні особливості англійської мови відображені в декількох аспектах, а саме лінгвогеографічному, соціолінгвістичному та лінгвістичному.

Аналізуючи *лінгвогеографічний аспект*, необхідно відзначити, що сучасна англійська мова Ірландії є результатом тривалого контакту англосаксонської та кельтської лінгвокультур. Р. Хікі (Hickey, 1995) зазначає, що, як нормандська, так і англійська мови були інтродуковані на територію Ірландії в XII столітті та співіснували поруч принаймні два століття. Протягом наступних чотирьох століть ірландська мова поступово витісняла англійську. У цей період англійська мова активно використовувалася виключно на території Пейлу (англ. The Pale) – невеликій території навколо Дубліна, яку контролювали англійці (Neville, 1997: 77). Військова поразка Ірландії в боротьбі з Англією, еміграція державних лідерів та політика англійської колонізації спричинили поширення використання англійської мови в XVII столітті. Англійська мова не тільки відновила свої позиції, але й поширилася на частини західного та південного узбережжя, які до цього часу були виключно ірландськомовними. Примусове поселення англійців у кромвелівський та посткромвелівський періоди призвели до того, що англійська мова стала суперстратом, а автохтонна ірландська мова не змогла відновити свої позиції. Знищення корінного населення Ірландії протягом XIX століття під час Великого голоду (англ. Great Famine) та еміграція призвели до двох з половиною століть утвердження панівного статусу англійської мови по всій території Ірландії.

На сучасному етапі ірландська мова активно впливає на англійську мову Ірландії. Р. Хікі (Hickey, 2009: 8) та М. Нік Еойн (Nic Eoin, 2011: 135) стверджують, що нині саме ірландська мова символізує наступність ірландської культури та зв'язок із кельтським корінням. Незважаючи на те, що англійська мова є рідною для більшості населення, мовне співтовариство не бажає це відкрито визнавати, оскільки надання рівного статусу англійській та ірландській мовам означає відкрите визнання та підтримку мови колишніх колонізаторів (Hickey, 2007b: 23). Саме тому унікальна англійська мова Ірландії, увібравши в себе значну кількість ірландських рис, є «можливістю зберегти свою мовну самобутність, навіть не говорячи по-ірландськи» (Wolf, 2007: 326).

Згідно з останнім переписом населення (Census of Population – 2016), англійською мовою володіє більша частина населення держави – 97%, а ірландською – 40%. Тоді як рівень володіння англійською мовою однаковий на всій території країни, рівень володіння автохтонною – неоднорідний. Найбільша кількість ірландськомовного населення проживає в районах Гелтаخت (англ. the Gaeltacht) на заході кра-

їни, де ірландською мовою в графстві Голвей (англ. Galway) користується 49% населення. На противагу в Дубліні лише 29% інформантів володіє ірландською мовою. У результаті цього вплив у напрямі ірландська – англійська найбільш активно проявляються саме в західних регіонах, тоді як на сході домінує напрям англійська – ірландська.

Соціолінгвістичний аспект. У результаті імміграції кількість мешканців Ірландії, які народились за межами Ірландії, становить 17,3% усього населення держави. Це, у свою чергу, впливає на мовну складову частину – зараз, окрім англійської та ірландської, на території Ірландії функціонує близько 182 мов. Найбільш широко вживаною іноземною мовою є польська (22% від загальної кількості іммігрантів), за нею йдуть французька (9%), румунська (6%), литовська (6%) та іспанська (5%). 14,2% іммігрантів взагалі не володіє англійською мовою.

Аналізуючи мовну ситуацію Ірландії, відзначимо правовий статус мов, стандартизованість, використання в освітньому процесі та в засобах масової інформації. Англійській та ірландській мовам надано статус державної мови, причому «англійська мова прийнята в статусі другої офіційної мови» (Bunreacht na hÉireann, 2013: 8-9). Обидві мови характеризуються стандартизованістю (Hickey, 2007b: 26-27; Kirk and Kallen, 2006: 108; Wolf, 2007: 329), хоча стандарт англійської мови Ірландії ніколи не був офіційно прийнятим.

У школах за межами ірландськомовних регіонів (Гелтаخت) та окрім спеціальних мовних шкіл (ірл. Gaelscoileanna), усі предмети викладаються англійською, тобто у 95% від загальної кількості шкіл (Stenson and Hickey, 2014: 12). Вивчення ірландської та англійської мови і складання екзамену після закінчення середньої школи є обов'язковими (Stenson and Hickey, 2014: 12). Можливість складання екзамену з рідної мови представниками національних меншин існує лише для вихідців з країн Євросоюзу.

Засоби масової інформації використовують у своїй роботі переважно англійську та ірландську мови. Головні газети та журнали країни представлені як виключно англійськомовними (The Sunday Times, The Irish Sun, Irish Daily Star, Irish Daily Mirror) чи ірландськомовними (Seachtain, Saol) виданнями, так і змішаними – зі статтями англійською та ірландською мовами (An Phoblacht, Irish Independent, Connaught Telegraph). Мови національних меншин представлені у виданнях польською (Nasz Głos, Polska Gazeta), каталонською (Diari Liffey), російськими (Наша Газета) мовами.

Аналізуючи англійську мову Ірландії в контексті неоднорідності, відзначимо що мова є конти-

нуумом територіальних діалектів – середньоольстерського (англ. Mid-Ulster English), західного і південно-західного (англ. West and South-West Irish English), дублінського (англ. Dublin English), стандартного або південного (англ. Supraregional Southern Irish English / Standard Irish English).

Середньоольстерський діалект використовують у провінції Ольстер та в Північній Ірландії. На діалект вплинули ірландська мова Ольстеру та шотландська мови, остання з яких була перенесена шотландськими переселенцями під час колонізації Ольстера (Hickey, 2011a: 16-17). Південна ольстерська англійська (англ. South Ulster English) – це перехідний діалект між середньоольстерським діалектом та діалектами півдня Ірландії (Hickey, 2011b).

Західний та південно-західний діалекти внаслідок активної взаємодії з ірландською мовою характеризуються великою кількістю фонетичних, граматичних рис, а також лексичних запозичень з автохтонної мови. Ці діалекти розділяються на діалекти міст чи графств – наприклад, Limerick English (Vaughan and Máiréad, 2018: 15; Filpulla, 2002: 252), Cork English, Kilkenny English (Filpulla, 2002: 252), Galway English (Trudgill, Hughes and Watt, 2005: 117-120).

Дублінська англійська дуже різноманітна і включає декілька діалектів, якими користуються в Дубліні та передмісті. Головні відмінності діалектів знаходяться у фонетичній площині. Крім цього, континуум діалектів Дубліна характеризується вираженим поділом за соціоекономічним класом мовців. Дослідники (Hickey, 2011b) виділяють local Dublin English (властивий робочому класу), non-local Dublin English (характерний для вихідців з середнього та вищого класу), mainstream Dublin English (найрозповсюдженіший діалект середнього класу), new Dublin English або Dartspeak (характеризується новою вимовою, що виникла у 1990-х як реакція на «обмежену і занадто місцеву культуру Дубліна»).

Стандартна ірландська англійська використовується освіченими ірландцями середнього або вищого класу по всій Республіці Ірландія, за винятком півночі. Вона склалася на основі дублінської англійської початку та середини ХХ століття (Hickey, 2007b: 114) і характеризується зменшенням використання деяких виключно ірландських рис поряд з активізацією стандартних британських особливостей (Hickey, 2012: 102). Ірландська лексика частіше використовується серед старших поколінь (Hickey, 2007: 365). Характерною особливістю ірландської англійської є феномен *cupla focal* (ір. «пара слів»), який полягає у використанні ірландських лексем в англійсько-

мовному спілкуванні (Kallen, 2006). Проте, це явище не відображає знання або вільне володіння ірландською мовою (Hickey, 2007b: 364).

Тоді як континуум діалектів охоплює майже все англійськомовне населення Ірландії, керуючись етнічним критерієм, відзначимо, що на території Ірландії функціонує змішана мова Шелта (англ. Shelta) якою розмовляють пейві (англ. Pavees – кочова ірландська або циганська етнічна група). Вона сформувалася на основі ірландської мови, а потім, в результаті білінгвізму мовців, утворилася змішана мова з основою на ірландській англійській та значним ірландським впливом (Rieder, 2018).

Лінгвістичний аспект. У ситуації постійного лінгвокультурного контактування активізуються процеси конвергенції, перемикування кодів, запозичення. Запозичення слів і значень є природним процесом мовного розвитку, який набуває продуктивності на лексико-семантичному рівні та сприяє збагаченню лексичного складу.

Найбільша кількість запозичень в англійській мові Ірландії – з ірландської мови. Оскільки лексичні запозичення є результатом контактування не лише мов, але й культур, то значна кількість кельтизмів в англійській мові необхідна для заповнення лексичних лакун у мові. Внаслідок цього ірландський компонент належить до:

– топонімів та топографічних назв (*cnoc, cumar, lochtán, murlach, puiteach*);

– найменувань рослин (*airgead luachra, biolar, carrageen, fraoch, seamair/shamrock*) і тварин (*badóg, banbh/bonnive, cearc, madra, poc/pocán*);

– реалій повсякденного буття, зокрема, предметів побуту (*adhastar, dudeen/dudheen, meadar, shoonau, táláid*), страв (*brúitín, bonnock, griscín, poitín, sowans*);

– реалій соціального життя (*aeraíocht, botháantaíocht, comhchlianhán, meitheal, moor-oosh-lukt*);

– міфологічних та культурних реалій (*banshee, Beltane, caolach, leprechaun, Tír na nÓg*)

Запозичена лексика сприяла адаптації англійськомовної частини населення до нової культури, а зараз є вираженням культурної самобутності, усвідомленням ірландцями себе як окремої нації з відмінними традиціями та історією.

Використання ірландських пестливих звертань (англ. terms of endearment) зумовлено вираженням внутрішньогрупової солідарності (лексеми *a-chree, aroon, bawn, machree, mavourneen*).

Високий ступінь володіння обома мовами результує у формуванні етимологічних гібридів Irish + English: *dulse-man* ‘продавець пальмарії’ (<*dulse* ‘пальмарія’), *kitter-fisted/kittery-handed*

‘лівша’ (<*ciotógach* ‘лівша’), *súgán chair* ‘стілець, у якого сидіння та спинка зроблені з солом’яної мотузки (<*súgáns* ‘солом’яна мотузка’). Окрім цього, продуктивною є деривація English + Irish suffix (-een: *breezheen, goosheen, stooleen, priesteen*; -o: *boyo, bucko*) та Irish + English suffix (-ing: *airneáining, cadaráiling, útamáiling*; -er: *cnáimhseáiler, foster*; -an: *Fenian*; -ery: *pishoguary*; -ed: *brecked, brockled*)

Запозичення в англійській мові Ірландії не є виключно кельтизмами. Англійська мова Ірландії збагатилася словами нідерландського (*hooker* ‘одномачтове рибальське судно’ < *hoeker* ‘трьохмачтове судно з округлою кормою’ (Dolan, 2014: 131), *pad* ‘доріжка, стежка’ < *pad* ‘стежка, прокладена людьми або тваринами’ (Dolan, 2014: 181)), французького (*jar* ‘1. пляшка для гарячої води (грілка); 2. пінта пива’ < *jarre* ‘велика ваза, призначена для рідини або їжі’ (Dolan, 2014: 138–139), *cure* ‘місцевий засіб від недуг’ < *cure* ‘ліки’ (Dolan, 2014: 175)) походження.

Деякі слова мають іноземне походження, але увійшли до складу англійської мови Ірландії через стандартизовану англійську. Прикладом цього є *to hake* ‘красти (яблука)’ < *haken* ‘бажати, прагнути’ (Dolan, 2014: 126) та *hames* ‘невдача, безлад’ < *hames* ‘дерев’яні або металеві деталі з яких роблять хомут’ (Dolan, 2014: 127) з нідерландської; *carbhat* ‘шарф, краватка’ < *cravate* ‘краватка’ (Dolan, 2014: 47), *gallivanting* ‘прогулюватися’ < *galant* ‘той, хто виглядає чудово’ (Dolan, 2014: 108), *gossoon* ‘хлопчик’ < *garçon* ‘хлопчик’ (Dolan, 2014: 119) з французької.

Характерною рисою англійської мови Ірландії є функціонування англійських архаїзмів та регіоналізмів (*bar* ‘тільки, окрім’ (Dolan, 2014: 17), *dunduckity* ‘тьмяний колір’ (Dolan, 2014: 88), *harrish* ‘турбуватися’ (Dolan, 2014: 127)). Дослідники (Hickey, 2007b: 362; Almuways, 2021: 63; Luppi, 2020: 316) зазначають, що частина лексики середньоанглійського періоду зберігла своє початкове значення, наприклад *bold* ‘неслухняний’, *mad* ‘захоплюватися’.

Висновки. Лінгвокультурна ситуація в Республіці Ірландії характеризується співіснуванням двох стандартизованих, офіційно визнаних мов, не закріплених за конкретними ситуаціями спілкування. Тривала ірландсько-англійська взаємодія із провідною роллю мови колонізаторів привела до становлення англійської мови головним засобом спілкування в Ірландії. Потужна дія екстралінгвальних чинників, зокрема зростання етнічної свідомості мовців, стимулює відродження ірландського лінгвокультурного

компонента, що позначається в активному запозиченні кельтизмів. Ситуація двомовності спричиняє структурні та семантичні трансформації в англійській мові Ірландії. Сучасна англійська мова Ірландії є континуумом територіальних

діалектів, які відрізняються рівнем інкорпорованості кельтських елементів та престижністю. Результати дослідження переконують у значному впливі еколінгвістичного чинника на формування англійської мови Ірландії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воронцова Т.Ю. Английский язык Ирландии как отражение динамической полиэтничности лингвосоциума. *Вестник Нижегородского государственного лингвистического университета им. Н.А. Добролюбова*. 2017. № 31. С. 10–19.
2. Almuways Y. The History of Irish and Canadian Englishes: A Comparative Historical Overview. *International Journal Of English Language Studies*. Volume 3. Nr. 2. pp. 58–64. URL: <https://al-kindipublisher.com/index.php/ijels/article/view/1357/1106> (Last accessed: 06.07.2021).
3. Bianco J. National language revival movements: Reflections from India, Israel, Indonesia and Ireland. *The Cambridge Handbook of Language Policy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. pp. 501–522.
4. Bunreacht na hÉireann. Constitution of Ireland. Dublin: The Stationery Office, 2013. 239 p.
5. Census of Population 2016 – Profile 10 Education, Skills and the Irish Language. URL: <https://www.cso.ie/en/releasesandpublications/ep/p-cp10esil/p10esil/ilg/> (Last accessed: 06.07.2021).
6. Vaughan E., Máiréad M. Voicing the “knacker”: Analysing the Comedy of the Rubberbandits. *Voice and Discourse in the Irish Context*. London: Palgrave Macmillan, 2018. pp. 13–45.
7. Coady M. Attitudes Toward Bilingualism in Ireland. *Bilingual Research Journal*. Nr. 25. 2001. pp. 39–58.
8. Dolan T. P. A Dictionary of Hiberno-English. 3rd edition. Dublin: Gill&MacMillan, 2014. xxviii, 320 p.
9. Filppula M. The grammar of Irish English: Language in Hibernian style. London; New York: Routledge, 2002. 352 p.
10. Haugen E. The Ecology of Language. *The Ecolinguistics Reader: Language, Ecology and Environment*. London: Bloomsbury Publishing, 2006. pp. 57–66.
11. Hickey R. An assessment of language contact in the development of Irish English. *Linguistic Change under Contact Conditions*. Berlin: Mouton de Gruyter, 1995, pp. 109–130. URL: https://www.uni-due.de/~lan300/15_Assessment_of_Language_Contact_%28Hickey%29.pdf (Last accessed: 06.07.2021).
12. Hickey R. Dartspeak and Estuary English. *Tracing English through time: explorations in language variation*. Vienna: Braumüller, 2007a. pp. 179–190.
13. Hickey R. Irish English. History and present-day forms. Cambridge: Cambridge University Press, 2007b. 504 p.
14. Hickey R. Language use and attitudes in Ireland. A preliminary evaluation of survey results. *Sochtheangeolaíocht na Gaeilge*, ed. by B. O Cathain, n. 39. Maynooth, 2009. pp. 62–89.
15. Hickey R. The Languages of Ireland. An Integrated View. *Researching the Languages of Ireland*. Uppsala: Uppsala University, 2011a. pp. 1–45.
16. Hickey R. Ulster Scots in present-day Ireland. *Researching the Languages of Ireland*. Uppsala: Uppsala University, 2011b. pp. 291–323.
17. Hickey R. Standard Irish English. *Standards of English. Codified Varieties Around the World*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. pp. 96–116.
18. Kallen J.L. Arrah, like, you know: The dynamics of discourse marking in ICE- Ireland. *Sociolinguistics Symposium 16*. Limerick, 2006. URL: <http://www.tara.tcd.ie/bitstream/handle/2262/50586/Arrah%20like%20y%27know.pdf?sequence=1> (Last accessed: 06.07.2021).
19. Kelleher M. Irish Culture(s): Hyphenated, Bilingual, or Plurilingual? *Irish University Review*. Volume 50. Issue 1. 2020. pp. 143–152.
20. Kirk J.M., Kallen J.L. Irish Standard English: How Celticised? How Standardised? *The Celtic Englishes IV. The Interface between English and the Celtic Languages*. Potsdam: Potsdam University Press, 2006. pp. 88–113.
21. Luppi F. Language Colonization and English Hybridization: The Use of Irish English Lexis in Twentieth Century Irish Drama. *Il Tolomeo*. Volume 22. URL: <https://edizionicafoscari.unive.it/media/pdf/article/il-tolomeo/2020/1/art-10.14277-Tol-2499-5975-2020-01-035.pdf> (Last accessed: 06.07.2021).
22. Neville P. A Traveller's History of Ireland. New York: Interlink Books, 1997. 277 p.
23. Nic Eoin M. Cultur na Gaeilge no Pobal na Gaeilge? The Irish Language and Identity from Douglas Hyde to Des Bishop. *All Changed? Culture and Identity in Contemporary Ireland / Cultur agus Feiniulacht in Eirinn an lae inniu*. Dublin: Duras Press, 2011. pp. 105–144.
24. Rieder M. Irish Travellers' Views on Cant: What Folk Criteria of Linguageness Tell us about the Community. *Language Awareness*. Taylor and Francis, 2018. Volume 27. Issue 1–2. pp. 40–60. URL: https://ulir.ul.ie/bitstream/handle/10344/6618/Rieder_2018_Irish.pdf (Last accessed: 06.07.2021).
25. Schneider Edgar W. English Around the World. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 258 p.
26. Steffensen S.V., Fill A. Ecolinguistics: the State of the Art and the Future Horizons. *Language Sciences*. Amsterdam: Elsevier, 2014. Vol. 41. Part A. pp. 6–25.
27. Stenson N., Hickey T. M. In defense of decoding. *Journal of Celtic Language Learning*. Portland: North American Association for Celtic Language Teachers, 2014. Vol. 18. P. 11–40.
28. Trudgill P., Hughes A., Watt D. English Accents and Dialects: An Introduction to Social and Regional Varieties of English in the British Isles. London: Hodder Education, 2005. 226 p.

29. Wigger A. Language contact, language awareness and the history of Hiberno-English. *Celtic Englishes II*. 2000. pp. 157–187.

30. Wolf G. Language contact, change of language status – ‘Celtic’ national languages in the British Isles and Ireland. *The Celtic languages in contact*. Potsdam: Potsdam University Press, 2007. pp. 315–336.

REFERENCES

1. Vorontsova T.Yu. Angliyskiy yazyk Irlandii kak otrazheniye dinamicheskoy polietnichnosti lingvosotsiuma [The English language in Ireland as a manifestation of dynamic poly-ethnicity of Irish society]. *Nizhny Novgorod Linguistics University Bulletin*. 2017. Nr. 31. pp. 10–19 [in Russian].

2. Almuways Y. The History of Irish and Canadian Englishes: A Comparative Historical Overview. *International Journal Of English Language Studies*. Volume 3. Nr. 2. pp. 58–64. URL: <https://al-kindipublisher.com/index.php/ijels/article/view/1357/1106> (Last accessed: 06.07.2021).

3. Bianco J. National language revival movements: Reflections from India, Israel, Indonesia and Ireland. *The Cambridge Handbook of Language Policy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. pp. 501–522.

4. Bunreacht na hEireann. Constitution of Ireland. Dublin: The Stationery Office, 2013. 239 p.

5. Census of Population 2016 – Profile 10 Education, Skills and the Irish Language. URL: <https://www.cso.ie/en/releasandpublications/ep/p-cp10esil/p10esil/ilg/> (Last accessed: 06.07.2021).

6. Vaughan E., Máiréad M. Voicing the “knacker”: Analysing the Comedy of the Rubberbandits. *Voice and Discourse in the Irish Context*. London: Palgrave Macmillan, 2018. pp. 13–45.

7. Coady M. Attitudes Toward Bilingualism in Ireland. *Bilingual Research Journal*. Nr. 25. 2001. pp. 39–58.

8. Dolan T. P. A Dictionary of Hiberno-English. 3rd edition. Dublin: Gill&MacMillan, 2014. xxviii, 320 p.

9. Filppula M. The grammar of Irish English: Language in Hibernian style. London; New York: Routledge, 2002. 352 p.

10. Haugen E. The Ecology of Language. *The Ecological Reader: Language, Ecology and Environment*. London: Bloomsbury Publishing, 2006. pp. 57–66.

11. Hickey R. An assessment of language contact in the development of Irish English. *Linguistic Change under Contact Conditions*. Berlin: Mouton de Gruyter, 1995, pp. 109–130. URL: https://www.uni-due.de/~lan300/15_Assessment_of_Language_Contact_%28Hickey%29.pdf (Last accessed: 06.07.2021).

12. Hickey R. Dartspeak and Estuary English. *Tracing English through time: explorations in language variation*. Vienna: Braumüller, 2007a. pp. 179–190.

13. Hickey R. Irish English. History and present-day forms. Cambridge: Cambridge University Press, 2007b. 504 p.

14. Hickey R. Language use and attitudes in Ireland. A preliminary evaluation of survey results. *Sochtheangeolaíocht na Gaeilge*, ed. by B. O Cathain, n. 39. Maynooth, 2009. pp. 62–89.

15. Hickey R. The Languages of Ireland. An Integrated View. *Researching the Languages of Ireland*. Uppsala: Uppsala University, 2011a. pp. 1–45.

16. Hickey R. Ulster Scots in present-day Ireland. *Researching the Languages of Ireland*. Uppsala: Uppsala University, 2011b. pp. 291–323.

17. Hickey R. Standard Irish English. *Standards of English. Codified Varieties Around the World*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. pp. 96–116.

18. Kallen J.L. Arrah, like, you know: The dynamics of discourse marking in ICE- Ireland. *Sociolinguistics Symposium 16*. Limerick, 2006. URL: <http://www.tara.tcd.ie/bitstream/handle/2262/50586/Arrah%20like%20y'know.pdf?sequence=1> (Last accessed: 06.07.2021).

19. Kelleher M. Irish Culture(s): Hyphenated, Bilingual, or Plurilingual? *Irish University Review*. Volume 50. Issue 1. 2020. pp. 143–152.

20. Kirk J.M., Kallen J.L. Irish Standard English: How Celticised? How Standardised? *The Celtic Englishes IV. The Interface between English and the Celtic Languages*. Potsdam: Potsdam University Press, 2006. pp. 88–113.

21. Luppi F. Language Colonization and English Hybridization: The Use of Irish English Lexis in Twentieth Century Irish Drama. *Il Tolomeo*. Volume 22. URL: <https://edizionicafoscari.unive.it/media/pdf/article/il-tolomeo/2020/1/art-10.14277-Tol-2499-5975-2020-01-035.pdf> (Last accessed: 06.07.2021).

22. Neville P. A Traveller's History of Ireland. New York: Interlink Books, 1997. 277 p.

23. Nic Eoin M. Cultur na Gaeilge no Pobal na Gaeilge? The Irish Language and Identity from Douglas Hyde to Des Bishop. *All Changed? Culture and Identity in Contemporary Ireland / Cultur agus Feiniulacht in Eirinn an lae inniu*. Dublin: Duras Press, 2011. pp. 105–144.

24. Rieder M. Irish Travellers' Views on Cant: What Folk Criteria of Linguageness Tell us about the Community. *Language Awareness*. Taylor and Francis, 2018. Volume 27. Issue 1–2. pp. 40–60. URL: https://ulir.ul.ie/bitstream/handle/10344/6618/Rieder_2018_Irish.pdf (Last accessed: 06.07.2021).

25. Schneider Edgar W. English Around the World. Cambridge: Cambridge University Press, 2011. 258 p.

26. Steffensen S.V., Fill A. Ecolinguistics: the State of the Art and the Future Horizons. *Language Sciences*. Amsterdam: Elsevier, 2014. Vol. 41. Part A. pp. 6–25.

27. Stenson N., Hickey T. M. In defense of decoding. *Journal of Celtic Language Learning*. Portland: North American Association for Celtic Language Teachers, 2014. Vol. 18. P. 11–40.

28. Trudgill P., Hughes A., Watt D. English Accents and Dialects: An Introduction to Social and Regional Varieties of English in the British Isles. London: Hodder Education, 2005. 226 p.

29. Wigger A. Language contact, language awareness and the history of Hiberno-English. *Celtic Englishes II*. 2000. pp. 157–187.

30. Wolf G. Language contact, change of language status – ‘Celtic’ national languages in the British Isles and Ireland. *The Celtic languages in contact*. Potsdam: Potsdam University Press, 2007. pp. 315–336.